

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adtnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Ünnepek után.

— A magyar nemzeti ideál. —

Tegyünk fogadalmat ünnepélyeset, szentet, hogy a feltámadás igazságában akarunk élni, mert a magyar nemzetnek az idők végezetéig mulhatatlan, dicsőségteljes életet akarunk biztosítani. Tegyünk fogadalmat ünnepélyeset, szentet, hogy ezen életet biztosítani fogjuk még vészterhes küzdelmek árán is.

Ha nemzetünk, ha a magyar haza szeretete lebeg szemünk előtt, mikor a fogadalmat megtesszük, úgy részeseivé leszünk a feltámadás isteni szellemének.

Végtelen világosság özönlik lelkeinkbe s a magyarnak elhomályosult nemzeti eszményét újra a maga ragyogásában látjuk majd magunk előtt.

E nemzeti eszmény megcáfolja a galád kishitűeket, akik nemzeti létünk elmúlásának szükségszerűségét hirdetik a fajok küzdelmeiben.

Igen, gyönyörködik majd lelkünk a magyar nemzeti ideálban, a nemzet magasztos céljában, melyet már-már tagadnak. E cél Krisztus igazságainak megvédése a népek érdekében. E cél az idők végezetéig létünk biztosítója.

Magasztos eszmény, méltó a magyarhoz, méltó ehhez a nemzethez, melyről eddig csak azt híresztelték, hogy értelmetlen válaszfal a nyugat és kelet fajai között; válaszfal, hogy a nyugat és kelet nagyhatalmi versengése évszázadokon át vérárral ne borítsa a vén Európa talaját.

Magasztos, legyőzhetetlen erőt adó nemzeti ideál. Eszmény, melynek ereje megcáfolja az anyagelvűségnek nemzetet megrontó tanait. Megcáfolja, mintha a jövő átalakulásaiban a magyarnak nem jutna más szerep, mint egy más hatalmas, számban óriásilag nagyobb fajba való beolvadás gyászos szerepe. Bebizonyítja majd, hogy embereknek és nemzeteknek van erkölcsi rendeltetése, mely mint a vihar a légkör miazmáit úgy sodorja az ismeretlen ürbe, ahol nem árthatnak, azon tanokat, melyek szerint az ember és nemzet teljes elmúlása természeti, megmásíthatatlan törvény.

Legyen hát nemzeti ideálunk Krisztus igazságainak megvédése. Mi ez az ideál?

Igaz, ott vagyunk, hogy a néplelket a tagadás, a kishitűség e kér-

désével telítette már meg, elbizakodva abban, hogy nincs már rá felelet.

Mi ez az ideál?

Nyugatról, keletről egyaránt felhangzik a nép jaja. Az egyének anyagi egyenlőségéért folytatott zajos küzdelemből felénk hallatszik a nyomor gyűlöletének zugása, s a kiontott vér visszasugárzása a láthatárt vérszinnel festi, amit új idők derengésének neveznek el az ámitók. Halljuk, hogy a nyomor diadalordítását új nyomor gyűlöletordítása váltja föl. A győző nyomorból ismét legyőzött lesz és az erkölcsi, a természetfölötti igazságokat tagadó tanok gazságait e szüntelen rémes váltakozás hirdeti csupán. Halljuk az anyagelvű tudománynak gyilkosságokra vezénylő parancsszavát. Halljuk az anyagi haladás apostolainak dühös fogcsikorgatását, amiért a nyomor, a gyűlölet küzdelme egyetlen rohamával pusztítja el milliókat és milliókat érő vállalataikat, melyek a helyett, hogy az anyagi jólét dicső templomaivá lettek volna, a gyűlölet és nyomor paráznalkodó helyeivé váltak, ahol a meztelenség szemérmetlenül szüli a pusztítás hadfiát.

De hallunk még mást is. E pokoli zsvajból is kihallatszik a haldoklók sóhaja. A krisztusi szeretet, az erény, az erkölcs, a természetfölöttiben élő hit haldoklásának sóhaja, mely csodásan hirdeti az ember pusztulását a tagadásoknak közepette.

Nekünk, magyaroknak, ezt a sóhajt kell felfognunk lelkeinkkel. És ha felfogtuk, abban a rémes zsvajban csodálatosképpen megértjük az örök emberit, s a sóhajokban megértjük az erőt, mely az örök emberit a béke és a boldogság honának lakójává magasztatja. Lelkünk e megértés a feltámadás legyőzhetetlen erejével acélozza.

Fogadalmat, ünnepélyes, szent fogadalmat fakaszt ez az erő ajkainkon, hogy a magyar nemzet Krisztus katonájává lesz, harcosa lesz a keresztény hitnek és igazságoknak, hogy megteremti az erkölcsi egyenlőséget a krisztusi szeretetben, és ennek révén az anyagi jólétet; meg a keresztény igazságot, szigorut a dölyfös jóléttel, mélynyosat, szelidet a szerény szegénységgel szemben; megteremti a keresztény bölcseséget, melyben a tudomány isteni szikrája behatol a természet elrejtett titkaiba, sohasem tévesztve szem elől az Istent, a természetfölötti vég-

telen szellemet. És a magyar nemzet halhatatlan lesz.

Hát nem magasztos nemzeti ideál ez? Innen, a magyar nemzet lelkéből fakadjon újra a tanítás, melynek ereje a nyugot és kelet rémes zsvaját, gyilkos harcait szelid, csodás dicsénekké, a béke munkájává változtatja!

Es Krisztus feltámadásának igazságában szent fogadalmunk jutalma lesz: az apostol nemzet, a magyar nemzet!

Nem rapszódia ez! Ez az élet! De akik megkezdették a keresztény restauráció küzdelmeit, ne csüggedjenek, nehogy bünösebbek legyenek a bűnnél.

Dugovich Imre.

Az önálló nemzeti bank. A zombori függetlenségi párt a megyei függetlenségi párttal karöltve az önálló nemzeti bank felállítására érdekében Zomborban nagygyűlést szándékozik tartani.

A nagygyűlés előkészítése tárgyában a zombori függetlenségi párt 21-es bizottsága Mérő Ignác elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten Mérő Ignác elnök ismertette a nagygyűlés célját. Hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a vidék élénk figyelemmel kísérje az országos politikai eseményeket. A közvélemény nem engedheti, hogy a magyar jegybank felállítása elodáztassék. Ezért szükségesnek tartja egy nagygyűlés összehívását, amelyen alkalma nyílik Bácsmege és Zombor város polgárságának arra, hogy az önálló jegybank mellett állást foglaljon. Movák Elemér dr. és Donoszlovics Vilmos dr. szólaltak még hozzá az elnök előterjesztéséhez. Az értekezlet ezután egyhangulag elhatározta, hogy a nagygyűlést május 10-én tartják meg. A további teendőket elvégzésére öt tagu bizottságot küldtek ki, melynek tagjai lettek Mérő Ignác, Novák Elemér dr., Hennebert Sándor, Donoszlovics Vilmos dr. és Jovánovics József dr.

Katholikus Népszövetség Pacséron.

— Saját tudósítónktól. —

Míg a keresztény világ husvét napján Krisztus Urunk feltámadását ünnepli, addig a pacséri katolikusok közt e szent ünnephez még egy más ünnep öröme is járult, a katolikus eszmék, a katolikus összetartás, a katolikus népszövetség megalakulásának örömmünnepe.

A tavaszi napsugár a magyar katolikusok százezreinek szívében borította virágzásba a katolikus érzéseket; hát ez a tavaszi lelki ujjáébredés a pacséri katolikusok közé is megtartotta diadalmas bevonulását.

Bárány Gyula, pacséri plébános, híveit az Országos Katolikus Népszövetség kebelébe akarta beiktatni. Értekezletet hirdetett ennek megbeszélésére husvét vasárnapjának ünnepi miséje után. A reformátusok nagy tömegében elszórt katolikus hívőket nem

könnyű dolog egységes, zárt sorokba összegyűjteni. Minő nagy lett azonban a meglepetés, midőn husvét vasárnapján a templomi istentisztelet után az egész templom, aprajánagyja, férfiak és nők, átvonultak az iskolába, hogy ott meghallgassák a katolikus népszövetség igehirdetőinek szavait.

Bárány Gyula plébános nyitotta meg lelkes szavakkal az értekezletet.

Utánna Lukács István, Szabadka város törvényhatóságának tagja, ismertette a katolikus népszövetség mibenlétét, célját, a megalakulás módját; különösen a jogvédelmet, mit a katolikus Népszövetség nyújt minden egyes tagjának.

Meg kellett volna nézni, minő lelkes fogadtatásban részesült a katolikus Népszövetség eszméje... Mindenki úgy fogadta, mint régen óhajtott vendéget s szíve lelkesedésével üdvözölte. Az egész értekezlet éljenzése azt a benyomást tette, hogy az egész pacséri katolikus tagja lesz a katolikus Népszövetségnek. Megkezdődött a feliratkozás; Racsmány István tekintélyes gazda példáját követték a többi gazdák s katolikus nők. A katolikus népszövetség pacséri csoportjai a jövő vasárnap tartják alakuló gyűlésüket s akkor terjesztik fel a központba a tagok névsorát.

Mikor pedig azt látjuk, hogy a katolikus Népszövetség eszméje ily fenséges hódítást tesz a magyar katolikus millióban, akkor az összetartás, ennek nyomában éledő erő feljogosítanak bennünket arra a reményre, hogy a Regnum Marianum igenis ki fog alakulni s fenn fogja tartani a mi édes hazánkat, Magyarországot.

A Jakabok.

Budapesten a Jakabok gyűléseztek. Mindenről beszéltek, gyűlölet áradt ki szájukból, csak az nem jutott eszükbe, hogy a munkás sorsán komolyan iparkodjanak segíteni. Ehelyett ismét azon törtek a fejüket, hogy politikai sztrájkok rendezésével a munkás osztály szájából hogyan vegyék ki a kenyeret, a munka megszüntetése révén; hogyan okozzanak károkat a magyar hazának, aminek szomorú következményeit ismét csak a munkások érzik meg leginkább.

Es mindent mért teszik, azért, hogy a megéheztetett munkásság vállain esetleg képviselői mandátumra telessenek szert, s a munkásság filléreiből megtömjött Jakabok még a népképviselő tisztjére is tegyenek szert.

Hála Istennek, a nép már kezdi magát emancipálni a Jakabok ámitása alól. Megtanította őket a mult esztendő, mikor a Jakabok sztrájkra izgattak, s elmulasztották a kenyérkeresetet. Az év végén azután potom napszámért álltak munkába.

Munkások, ne hallgassatok a Jakabokra. Erősekké csak úgy lehettek, ha nem dobjátok el magatoktól a kenyeret, hanem megszerezni iparkodtok. Így megerősödve ép testtel, a Jakabok ámitásaitól menten, követelhetitek jogaikat és az állam hódolatának jeléül kénytelen lesz megadni az általános választói jogot, melyért becsületesen, önzetlenül, csak a keresztény szociálisták táborá küzd.

E tábor szaporodik. A Jakabok budapesti gyűlésén maguk a Jakabok ismerték el táborunk örvendetes szaporodását. Munkásterestvérek, gyertek a keresztény szociálisták szűztiszta zászlója alá, hogy mellékgondolatok nélkül vívhassuk ki jogainkat. Ne hallgassatok a Jakabokra, akiknek husvét gyülekezése a munkátlanság hirdetésével akart benneteket nem jogaitok kivívására bírni, hanem arra hogy gyűlöljétek felebarátaitokat, akikkel együtt kell élnetek, együtt kell küzdenetek. A Jakabok szavai a sátán lelket, testet élő mérges lehelete.

Föl, testvérek, a keresztény szociálisták táborába, a munkásjogokért önzetlenül küzdöknek táborába.

Ismerőseink körében terjesztjük a „BÁCSKAI NAPLÓT.“

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódai urak fűszerkereskedéseikben. 50-11

HIREK.

— **A keresztény szociálisták összejövele.** Nagyon szépen sikerült társasvacsorájuk volt husvét hétfőn a sebesi ker. szociálistáknak. A vacsorán hetvennél többen jelentek meg. Szabadkáról Mészáros Béla, Csatalinácz Mátyás, Veléb Gyula dr., Csik Dezső és több keresztényszociálista munkás vettek részt a vacsorán. A vacsora alatt Mészáros Béla és Csatalinácz Mátyás ismertették a keresztény szociálisták teendőit. Beszédjük viharos lelkesedést keltett. A jókedv, a testvéri szeretet vidám hangulatban a késő éjszakai órákig tartotta együtt a keresztény szociálistákat.

— **Helyettesítések a városnál.** Alapfy István, helyettes első aljegyző állásából történt lemondása következtében a városházánál a következő helyettesítések történtek: Alapfy István visszahelyeztetett II. alkaptánynak, Völgyi János dr. III. aljegyzőnek, Dobó Árpád IV. aljegyzőnek, Hoffmann Kálmán I. helyettes aljegyzőnek, László Géza pedig szolgálatának elismerése mellett III. alkaptánynak helyettesített.

— **A magyarkanizsai új városháza.** Magyarkanizsa nagyközség rendezett tanácsú város lett, mely alkalomból pályázatot hirdetett egy félmillió korona költséggel építendő monumentális városháza tervére. Berkezett 29 pályaterv, melyek fölött a bíráló bizottság folyó hó 10-én döntött. A bíráló bizottságnak 11 tagja közül a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet kiküldöttje, Leitersdorfer Béla építész, a város két szakértője pedig Pfeiffer István igazgató-mérnök és Pálffy Dezső kir. főmérnök voltak. A bíráló bizottság egyhangú határozattal az első díjat és a kivitt Reisz Zoltán budapesti építész tervének, a második díjat pedig Schulek János ugyancsak budapesti építész tervének ítélte oda. Ezenkívül megvételre ajánlotta a „Haladás“, „Világos“ és „Déliab“ jelű terveket.

— **Dudás István meghalt.** Dudás István, a Zentai Takarékpénztár volt igazgatója meghalt. Váratlan halála felől sokféle hír keringett mindaddig, míg a hatóságnak a helyszínre kirendelt tagjai hivatalosan meg nem állapították, hogy az utóbbi időben már nagyfokú idegban szenvedett volt bankigazgató, amint reggel testvérjének, Dudás Andornak az udvarán nagyfokú ideglázban fel és alá járt, oda tévedt az alig fél méteres kutyáival ellátott sekélyvizű kúthoz s nem nézve, vagy nem látva maga elé, abba belebotlott és véletlenül fejével beleesett s nyomban szörnyet halt. Dudás István igen érdekes alakja volt a zentai társadalomnak.

— **A szabadkai kamaránál** bejegyzett ügyvédjelöltek joggyakorlata. Müller János dr. Zátanyi Dezső zombori ügyvéd irodájából kilépett s a névjegyzékből töröltetett, Glück Mátyás dr. Bruck Jenő zombori irodájából kilépett s a névjegyzékből töröltetett, dr. Klimó Vladimír dr. Korn Milos ujvidéki ügyvédi irodájába joggyakorlatra lépett.

Wolf Lajos dr. Szentiványi Armin ügyvéd irodájából kilépett s a névjegyzékből töröltetett.

— **Tűz Temerinben.** Nagypénteken majdnem végzetessé válható tűz volt Temerinben. Tudósítónk írja, hogy az óriási szélben Szőlősi cipész, szatócs és szeszitalok kimerőjének udvarában a felhalmozott ponyvát, valószínűleg a gyermekek meggyújtották. Szerencsére a nép egyakarattal rohant segítségre, s így a tüzet sikerült eloltani és minden nagyobb veszedelmet megakadályozni.

— **Diák bál.** Május másodikán a „Pest szálló“ nagytermében tartandó diák bál iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik. A jótékony célú mulatságot hangverseny előzi meg, melynek műsorát a gimnáziumi szereplőkön kívül Budanovics Mariska, Herczl Mariska urleányok és ifj. Brenner József ur zenészművei és Vermes Ernő prólogja töltik be. Részletes programot később ad ki a rendezőség.

— **Elgázolt öregasszony.** Még február 22-én történt, hogy Rezecka István, urasági kocsis, a főtéren elgázolta özvegy Gyűjtő Bálintné öregasszonyt. A súlyosan sérült nőt a mentők a Mária Valéria kórházba szállították, ahol mostanáig kezelték. Az agg nőt a napokban szállították haza, ahol tegnap, az elgázolás folytán kapott sérülésekben meghalt.

— **Ünnepi vérengzések.** A husvét szent ünnepeket is megszenteltetett néhány a részegségtől átalált aljasított alak. Az állatias alakok áldozatai a következők: Orcsics Mihály napszámot a Bethlen-utcában bicskálták meg ismeretlen vadak; Takács Lukács napszámot a Csernovics-utcában szurták fejbe; Kovács Ferenc napszámot a Bajai-uton bicskálták meg a jobb arcán. Mindháromuknak sebeit a mentők kötötték be.

— **Meglopott ápolónő.** A kórházi mentőosztály ápolónőjétől ismeretlen tettes 124 koronát elloptott.

— **Hirtelen halál.** Ozv. Magyary Mihályné, VIII. kör lakos, tegnap hirtelenül elhunyt. A rendőri boncolás a halál okául szívszélhűdést állapított meg.

Az ősz haj, bajusz és szakáll eredeti színét feltélen visszanyeri **Hajregenerátor** használatával, mely nem ártalmas szer, nem piszkít, alkalmazása igen egyszerű és tartós. Öszülők hölgyek és urak a köszönő- és hálairatokból itélve, a legmeglepőbb eredményt érték el. Ára 2 korona. Kapható az egyedüli készítőnél: **ifj. Illés Antal** vörös kereszt gyógyszerárában a főposta átelében Szabadkán, Népbank-palota. 322-6
Törvényesen védve.

Leégett bioszkop.

A Kállay Albert-utca egyik üres telkén, hatósági engedéllyel, épített Tumbász Marián nagyköltséggel egy díszes ponyvasátort mozgófénykép színháznak. Körülbelül 30-40 000 koronát fektetett be az igyekvő Tumbász, hogy kiszorítsa Szabadkáról azokat a vándorló mozikat, akik évente nagy összegeket visznek el városunkból. Az új vállalatot mindenki rokonszenvvel fogadta.

A hatóság husvétvasárnapra adta meg a megnyitási engedélyt az Olympia színháznak. Így nevezte el a tulajdonos a vállalatát. Délután három előadást minden baj nélkül megtartottak. A nagy terület mind a három előadás alkalmával meg volt tömve.

Este hat órakor kezdődött volna a negyedik előadás. Alig fogtak azonban a képek bemutatásához, mikor a tulajdonos a függönyök elé rohant feldult arccal, s felszólitotta a közönséget, hogy távozzanak, mert tűz ütött ki. A vészkiáratokat ugyane pillanatban kinyitották, s így a 160-170 látogató minden baj nélkül kivonulhatott. Ugy mondják, hogy vagy hatan kaptak egészen jelentéktelen karcolásokat.

Alighogy kivonult a közönség, a lángok néhány perc alatt elemésztették a sátor, a sátor favázát, az ülőhelyeket, a gépet, a zongorát. Tíz perc alatt már csak a nagy

reményekkel megnyitott Olympia színház hamuja maradt meg.

A tűz keletkezésének okát a rövidzárlatban keresik némelyek. Mások szerint azonban, s valószínűleg ez az igazi ok, — a lefutott celoluid lemezeket a gép mellett hagyták, s e gyúlékony anyag közé dobták az izzólámpa izzó szénét, amittől lángot fogott. Minthogy oltásra senki sem gondolt a remülletben, a lángok a gyúlékony anyagot néhány perc alatt megsemmisítették.

Beszélik, hogy szombaton, tehát a megnyitást megelőző napon, 30000 forintot kinnáltak Tumbásznak a színházért, de nem adta el. Tumbász szerencsétlensége az egész város lakosságában őszinte részvétet keltett. Biztosítva nem volt, mert a biztosító társaságok nem fogadták el.

A mozi kezelő gépész, amint hírlik, a tűz után Szabadkáról eltűnt. Ezt a gyanút kelti az, hogy a pusztulás óta itt nem látták. A tűzrendőri vizsgálat gondatlanságot állapított meg.

Az előkelő világ legkedveltebb és legszebb imakönyve.

HOCK JÁNOS IMAKÖNYVE

vászoni-, bőr-, bársony-, plüshe-, utánzott
• • és valódi elefántcsont kötésben. • •
Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

Szabadkán, főtér, a Szentháromsággal szemben.

SZÍNHÁZ.

Nebántsvirág.

Hervének a kedves zenéjü operettjét adták husvét vasárnapján. A címszerepben Barna Mariska mutatkozott be, a jövő évadra szerződött másodszebret, aki Pozsonyból jött hozzánk, s a nyári szezon alatt részben pótolni fogja Feledi Boriskát, a szubrett primadonnát, kit szerződése őszől köt a társulathoz. Megjelenése megnyerő, játéka kedves, fürgé és eleven, hangja azonban kicsiny terjedelmű és gyöngye. Amde azért szerepkörét sikerrel töltheti be s az első esti kedvező fogadtatása után itélve sikerrel is fogja betölteni. Nyert a társulat Kürthy Teréz személyében, kinek csengő, értelmes hanglegjtése, kifejező arcjátéka és természetes szerepábrázolása jó komikát sejtet. Az öreg Tukorai Loránt azonban, bárha nagy rutinnal játszik, éppen magas korával járó körülményei miatt aligha pótolhatja Bogdy Zsigát. Szinpadunkon nem először lépett fel. Már valami husz év előtt is tagja volt a szabadkai színtársulatnak. A régi erők közül jól alakított B. Szabó József, míg Szigethy gyöngye volt Celestin szerepében. Egyáltalában rosszul sikerült az előadás. A zenekar néha pár taktussal maradt el, vagy sietett előre az énekszámoknál, a szereplők pedig nem annyira az átalakításra fektettek főszűlyt, mint egymás játéka megfigyelésére. Szóval meglátszott, hogy az új társulat első összejátéka volt ez estén, s hogy kevés próba után adták elő ez operettet.

Tanítónő.

Bródy Sándor falusi életképét nagy hatást keltve mutatta be társulatunk husvét másodnapján.

Egy vidéki kicsiny falucskába új tanítónőt neveztek ki. Megérkezésének hírére összesereglik a falu előkelősége s minthogy a tanítónő csinos leány, szerelmi ajánlatokkal állanak eléje. A tanítónő megretten. Előszonyodik s felháborodva utasítja vissza őket. A piszkos ajánlatot tevők között legálthatosabb a mesésgazdag Nagy István. Nap-nap után virágcsokorral, levéllel s éjjeli zenével kedveskedik a tanítónőnek, aki végre is szívesen fogadja a kedveskedéseket s lelke tisztaságával szerelemre gyullad az ifju iránt. A visszautasított s ezért magát mélyen megsértettnek érző előkelőség, mely

együttal tagja az iskolaszéknek is, e miatt hamis vád alapján megfosztja állásától a tanítónőt. Nagy István értesül a dolgokról, haza siet s oltár elé viszi a sokat zaklatott, megalázott tanítónőt.

Ennyi a meséje. Kicsiny ugyan, de kiégszítésképen a festői jelenetek egész raja szövődik köréje. A valóban gondosan és nagy rutinnal megalkotott jellemfestések, a szebbnél szebb jelenetek és a cselekmény gyors perdülése meghozták a szerző számára nálunk is azt a nagy sikert, melyet a fővárosi bemutatón aratott.

Azonban nincsen olyan jó dolog, melynek ne volna meg a rossz oldala. Ezt tapasztaljuk Bródy darabjánál is. Egy fiatal katolikus lelkésznek minden jóízűség nélküli szerepeltetését a darab árnyoldalának kell tekintenünk. A nem katolikus írók különös előszeretettel tüntetik fel hamis színben a mi papjainkat. Mint a jelen esetben is. Elhisszük, hogy a becselen ajánlattevő és hamisan vádoló lelkész alakját jóleső örömmel gondolta ki és rajzolta meg a szerző, de hogy az ilyen alak megtestesítése egy zsidó agy csapongó fantáziájának szüleménye, s hogy ennek színrehozatala nélküli a jóízűség, az kétségtelen.

Az előadás általában véve jó volt. Markovics Margit és Virányi, a két főszereplő az egész estén át uralták a helyzetet. Gyönyörűen megjátszott jeleneteikért zajos tapsvihart arattak. Igen jó volt Gere Zsiga, aki kiváló apaszínésnek ígérkezik, továbbá Barna Mariska, Könyves és Lugosi, míg Farkas nem neki való szerepében hatást nem tudott elérni.

Rheumatikus és hűtésből származó fájdalomknál a legbiztosabb és leggyorsabban ható idogerősítő és testedző szer az **ILLÉS-féle**

RHEUMA-FLUID.

Számos elismerő és hálalirat az egész országból. **Ara 1 kor. 50 fill.** Kapható az egyedüli készítőnél: **Ill. Illés Antal** gyógyszerárában a főposta ártellenében **Szabadkán, Népbank-palota.** 323-7

Törvényesen védve.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: **Körmöczy Ernő.** 108

Mikor azonban kikerül a világba, vége a jó módnak. Mert hisz itt mindenki önmagával törődik s bizony nem engedi megkeseríteni életét, kerüli hát s gyűlöli a Jettatoret.

Ez a Jettatora, a kiről most beszélünk, vasuti gépészmérnök volt. Az államvasutak szerződötték a nélkül, hogy bűbajos erejéről tudott volna a kormány. Hanem az a sok csapás, az a sok csapás! Alighogy valahol elfoglalta állását, a sok szerencsétlenség is jelentkezett mindjárt. Ha alagutat akartak furni, földomlás — földomlást követett. Ha sziklát robbantottak, a törmelék ölte meg a munkásokat.

Csak a mérnök, a Jettatore, maradt sértetlen mindig.

Hanem a szerencsétlenek, kik mellette dolgoztak! Estéknint meg-megtapogatták tapogatták tagjaikat: „holnapra tán ezt is elveszítjük” — mondogatták többször.

Jelentést tettek a főmérnöknek, értesítették a történetekről a minisztert is, de egyik sem vette figyelembe a panaszt. Tanult, okos emberek voltak, kik nem ülnek fel akármilyen babonának. A munkásoknak kell jobban vigyázni magukra. Maguk az okai, ha szerencsétlenség éri őket. A sok homokszállító kocsi meg kiskilott, a mozdonyon felrobbant a kazán...

Egyik reggel aztán azt ujságotla egymásnak a nép, hogy a mérnök szörén-szálan eltűnt. Senki sem tudott róla semmit. Tán valaki eltette láb alól? Ugyan, ugyan, vaj ki merné kezét a Jettatorera emelni?

Elég az azon, hogy hullt helye volt és senki sem látta azóta többé.

Pár évvel utóbb történt, hogy Donna Micaela a vasut építést vette a fejébe. Hogy minél több pénzbéli segítséget nyerjen a ferencrendiek kolostorában jótékonyági bázárt állított föl.

A udvar körül hatalmas oszlopczarnok fut végig. Donna Micaella kis bódékat, játékasztalt s pobárszéket rögtönzött. Az oszlopokat virágfüzérékkel s apró velencei lámpákkal ékesíté fel. A kutak körül hatalmas hordókból mérték ki a tűzes aetnabort.

Diszítés közben folyton a kis Gandolfóval incselkedett, ki Fra Felice halála után a klostrom házmestere lett.

Egyik nap gandolfo végigvezette őt a hatalmas ódon épület minden helyiségébe. Minden zeg-zugot megmutatott neki. Donna Micaella figyelmesen nézte végig az erős vasrácsos ablakokat, azt a sok fehérre meszelt apró cellát, melyekben tán az a durván gyalult deszkákból összerótt imazzámoly volt az egyedüli butor.

Arra kérte aztán kísérőjét, zárja rá az ajtót s pár percig hagyja magára az egyik cellában.

— Most már fogoly vagyok, — szól magához, a mint egyedül maradt. Megráta az ajtót, végigtapogatta az ablakot, igen, be volt zárva.

Hát ilyen egy fogoly lakása! Négy kopasz fal veszi körül, halotti csend, s a sirgödör fullasztó hűvös levegője!

— Szeretném tudni, milyen a rabok élete ott, a sötét tömlőcsben, — tépelődött magában.

A másik pillanatban már arra gondolt, mi lenne akkor, ha Gandolfo megfedkezne róla, s nem nyitná fel az ajtót. Meglehet, hogy elszólják valahová, vagy rosszul lesz hirtelen. Megeshetik az is, hogy félre lép valahol a meredek gádoron s szörnyet hal rögtön. De ezenfelül száz és száz ok is akadályozhatja abban, hogy visszatérjen hozzá.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Dr. Singer Bernát urnak helyben. Ma beküldött cikkének már nem adhatunk helyet, mert különben a vitának hossza se vége, ha nem törnek a tulajdonképeni tárgyra. Petrányi ur sem bagyna bizonyval válasz nélkül e cikkét, arra pedig nem engedhetjük át lapunk hasábjait, hogy egymásnak „hizelegjenek”. A dolog lényegét tárgyzó cikkének azonban ígéretünkhez képest szívesen helyt adunk.

7734/1908. szám.

371-1-1

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezenel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonához tartozó kaszálók és a parkokban termett fü alábbi sorrendben lesznek nyilvános árverés útján a folyó évre hasznbérbe adva:

Folyó évi április hó 21-én d. e. 9 órakor a helyszínén:

Körös-szegedi határ melletti . . . 38 ¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ lánca.

Ugyanaznap d. e. 10 órakor:

Bisztrikai-horgosi határ melletti 21 ¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ lánca.

Ugyanaznap d. e. 11 órakor:

Baranyi-sömléki 22 ⁵⁰/₂₀₀₀ lánca.

Folyó évi április hó 22-én d. e. 9 órakor a helyszínén:

Palics környéki 46 lánca.

Vértói 1 lánca.

Palicsi parkok füvei (a palicsi postahivatal előtt).

Folyó évi április hó 26-án a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében:

A város belterületén levő parkok füvei,

A városligeti fü,

A jaszibaraí terület,

A bukványi mocsár.

Kelt Szabadkán, 1908. évi április hó 6 án.

A városi tanács.

Óvás. Figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy a világhírű eredeti

Singer varrógépek

kizárólag 370-5-1

saját üzleteinkben kaphatók előírt gyári áron.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

SZABADKA,

Deák-utca és Teréz-tér sarkán

(Huspiac).

Fióközlet minden nagyobb városban. Pénzbeszedő, jó bizonyítványokkal, felvétetik.

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

förlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

42-79

Kereskedők

részére szükséges pénztári bároák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapirát nélkül 100 darabonként 30 fillérért kapják a hatók a

Szabadkai Nyomda-

és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezettél

IV., Rákóczi-utca 20.

HIRDETÉSEKET

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala

Rákóczi-utca 20. szám.

Vasbeton és Rabiczmunka vállalkozók.

Sürgöncim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ - MUNKÁK.

Elvállal beton-esatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.

Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:: szemben. ::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-20

VAKOLATI KŐPOR.

Szőlőoltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES,

Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 126-47-41

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsém értesíteni az érdeklődő vevő- és gazdaközönséget, hogy

szijgyártó-üzletemet

365-12-3

megnagyobbítottam s állandó nagy raktárt tartok minden fajta kocsizó és nyerges lószerszámokból úgy, hogy 100 ló minden pillanatban felszerelhető.

Megrendelések gyors és jutányos áron a legjobb anyagból készülnek el.

Bármily nálam rendelt áruért több évi jótállást vállalok.

Kiváratra képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Tisztelettel

Andrássy György

Teréz-tér 83., saját ház.

